

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 12Ps/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317205950
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Holeščáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5317205950.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony M. Š., narodeného XX.XX.XXXX, bytom Č., adresa na doručenie C. XX, XXX XX M., zastúpeného procesným U. M.. C. A., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Čadca, za účasti Okresnej prokuratúry Čadca, so sídlom Ul. 17. novembra 1567, 022 01 Čadca a Mesta Čadca, o návrhu navrhovateľky V. Š., narodenej XX.XX.XXXX, bytom Č. - F. I. Č.. XXXX, takto

rozhodol:

I. Súd späťvzatie návrhu navrhovateľky **n e p r i p ú ť a .**

II. Súd **o b m e d z u j e** spôsobilosť M. Š., nar. X.X.XXXX tak, že **n i e j e** spôsobilý uzatvárať pracovné zmluvy a zmluvy týkajúce sa jeho majetku, spísať závet, samostatne vystupovať pred orgánmi verejnej správy, vykonávať právo byť volený, rozhodovať o prijatí zdravotnej starostlivosti a rozhodnúť sa pre informovaný súhlas, nakladať s majetkom a finančnými prostriedkami vo výške presahujúcej sumu 50,- Eur mesačne, zaobstarávať si veci bežnej potreby a postarať sa o svoje osobné veci.

III. Súd **u s t a n o v u j e** Mesto Čadca, Námestie Slobody č. 30, 022 01 Čadca, IČO: 00 313 971, za opatrovníka pre M. Š., nar. X.X.XXXX, v rozsahu obmedzenia jeho spôsobilosti vo výroku II. tohto rozsudku.

IV. Opatrovník **p r e d k l a d á** súdu vyúčtovanie o správe majetku M. Š., nar. X.X.XXXX, vždy k 30.6. ak 31.12. toho - ktorého roka.

V. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhrad trov konania.

VI. Štátu **s a** náhrada trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu 11.10.2017 žiadala V. Š. (navrhovateľka), aby súd pozbavil spôsobilosti na právne úkony jej syna M. Š. a ju ustanovil M. za opatrovníčku. Podanie návrhu odôvodnila tak, že v tom čase s ňou syn žil v spoločnej domácnosti, od narodenia sa u neho vyskytujú rôzne choroby ako je epilepsia, astma, posledných 15 rokov má duševné a psychické choroby. Podľa výpisu zdravotnej karty je to schizoafektívna porucha, zmiešaný typ. Často chodievala na liečebné pobyty do psychiatrickej liečebne, v dôsledku tejto choroby nie je spôsobilý sa starať o seba a robiť právne úkony. Na preukázanie tvrdení k podanému návrhu pripojila potvrdenie od M.. Q. W., ktorá v tomto potvrdení pre závažné ochorenie doporučuje započat' konanie vo veci pozbavenia spôsobilosti k právnym úkonom.

2. Do konania vstúpil prokurátor podľa § 13 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., čo súdu oznámil listom z 14.11.2017 (č.l. 5 spisu).

3. V rámci prípravy pojednávania súd zisťoval pre účely ustanovenia procesného opatrovníka blízke osoby M. Š., pričom na oznámenie blízkych osôb súd vyzval Mesto Čadca. Na výzvu mesto oznámilo, že blízkymi osobami sú V. Š./matka a J. Š./brat. Iných blízkych príbuzných nemá. J. Š. je slobodný, pracuje v K. ako SZČO, V. Š. podala návrh na obmedzenie spôsobilosti. Mesto nesúhlasilo, aby bolo ustanovené za procesného opatrovníka, nakoľko blízke osoby sú známe. J. Š. doručil súdu oznámenie (č.l. 47) v ktorom uviedol, že nesúhlasí s ustanovením za procesného opatrovníka M. Š.. Súd na podklade týchto zistení v záujme ochrany práv samotného M. Š. rozhodol o ustanovení procesného opatrovníka v osobe M.. C. A. vyššej súdnej úradníčky Okresného súdu Čadca postupom podľa § 240 ods. 1 CMP (uznesenie č.l. 49 spisu). Procesná opatrovníčka doručila súdu vyjadrenie k návrhu a žiadala, aby súd návrh zamietol, nakoľko matka - navrhovateľka nevymedzila rozsah obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, M. Š. podľa aktuálnej úpravy CMP nebolo možné úplne obmedziť v spôsobilosti.

4. Súd doručil M. Š. návrh, výzvu na vyjadrenie k návrhu, procesné poučenie a rovnako tak i uznesenie o ustanovení procesného opatrovníka, ktoré písomnosti si prevzal 27.9.2019. Na výzvu súdu oznámil 3.10.2019, že nechce, aby mu súd doručoval písomnosti, nechcel zástupcu, ani dôverníka, nechcel byť osobne vypočutý na súde (č.l. 58 spisu).

5. Súd v záujme náležitého zistenia dôvodnosti podaného návrhu vo veci nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie M.. A. C. (uznesenie č.l. 62) po predchádzajúcej správe M.. W., ktorý vo veci vypracoval znalecký posudok č. 76/2020 (č.l. 73-97 spisu), v ktorom na súdom položené otázky v záveroch znaleckého posudku uviedol, že u M. Š. zistil vážnu duševnú poruchu v pravom zmysle slova - tzv. schizoafektívnu poruchu u ľahko duševne zaostalej osobnosti. Táto porucha sa u neho prejavuje trvalým znížením rozumových schopností, dlhoročnými poruchami emotivity a správania. Následkom tejto poruchy nie je schopný samostatnej existencie, je odkázaný na trvalý dozor a usmerňovanie zo strany dospelých osôb. Duševná porucha má u M. Š. trvalý charakter. Následkom duševnej poruchy nie je schopný uzatvárať pracovné zmluvy, zmluvy týkajúce sa jeho majetku, spísať závet, vystupovať samostatne pred orgánmi verejnej moci, vykonávať právo byť volený, právo rozhodovať o prijatí zdravotnej starostlivosti a rozhodnúť sa pre informovaný súhlas. Je schopný vykonávať volebné právo. Schopnosť M. Š. ovládať a posúdiť svoje konanie je vo všeobecnosti obmedzená. Nie je schopný nakladať s majetkom a finančnými prostriedkami vo výške presahujúcej 20,- € mesačne, nie je schopný zaobštaráva si veci bežnej potreby a postarať sa o svoje osobné veci. Je schopný nakladať s prostriedkami do 20,- € mesačne.

6. Listom zo dňa 4.5.2020 oznámila navrhovateľka, že syn zázrakom vyzdravel, odišiel niekam do Ž., povedal jej že nikoho nepotrebuje, dokáže si na seba zarobiť a postarať sa o seba sám. Žiadala preto, keďže sa jej viac neozval, aby súd súdne konanie zrušil. Predmetné podanie súd vyhodnotil po obsahovej stránke ako späťvzatie návrhu, ktoré doručil všetkým účastníkom konania. Prokurátor súhlasil so zastavením konania, nesúhlas vyslovila procesná opatrovníčka (č.l. 112 spisu), ktorá poukázala na závery znaleckého posudku, kedy mala zato, že je v záujme ochrany samotného M. Š., aby súd v konaní pokračoval. Následne navrhovateľka doručila súdu podanie dňa 6.7.2020 (č.l. 117), v ktorom oznámila, že žiada o pokračovanie v konaní, syn sa jej domov vrátil, všade mal problémy, tri mesiace sa túlal po rôznych mestách Slovenska. Rovnako tak M. Š. písomne uviedol, že súhlasí s pokračovaním súdneho konania (list doručený súdu 7.7.2020 č.l. 118 spisu).

7. V priebehu súdneho konania súd opakovane nariadil pojednávania, ktoré v dôsledku pandemickej situácie na území SR boli zrušené, pričom navrhovateľka súdu listom z 5.1.2021 oznámila, že jej syn je vo väzbe. Z úradnej činnosti si súd zabezpečil rozhodnutie Okresného súdu Čadca vydané sudcom pre prípravné konanie pod sp. zn. 2Tp/51/2020 zo dňa 25.11.2020, ktoré sa týkalo trestného stíhania M. Š.. Väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediálneho úradníka a bola vykonávaná v Ústave na výkon väzby a trestu odňatia slobody v Ž.. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia je zrejmé, že samotný M. Š. sa mal dopustiť protiprávneho konania, vo väčšine prípadov malo ísť o drobné krádeže, napríklad zo dňa 18.10.2020, v Č. v obchodnom dome E. mal odcudziť veci za 32,41 Eur, ďalej bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen 5T/99/2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.10.2020, pre trestný čin krádeže, kde mu bol uložený podmienkový trest odňatia slobody na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov. Ďalšieho skutku sa mal dopustiť 20.11.2020, kedy mal odcudziť v predajni E. veci za 14,71 Eur, 22.6.2020 v L. vo J. bol riešený poriadkovou pokutou, 22.11.2020 v meste Čadca v predajni Tesco mal odcudziť veci za hodnotu 31,84 Eur. Podstatné v danej veci je to, že vyšetrovateľka kvalifikovala toto jeho konanie ako obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 4 písm. c) Trestného zákona, nakoľko tento skutok bol spáchaný v čase vyhlásenia núdzového stavu, kde je výrazne vyššia trestná sadzba.

8. M. Š. po vzatí do väzby začal komunikovať so súdom písomne, pričom v prvom podaní (č.l. 12 spisu) uviedol, že matka ho chce obmedziť preto, lebo je nezamestnaná a jediný tok peňazí bol opatrovateľský

príspevok na neho plus jeho dôchodok. Keďže sa on ocitol vo väzbe, jej financie výrazne klesli. Matke ide o peniaze, on je vo väzbe a ona mu nenapísala ani raz na jeho listy, to poukazuje na to, ako sa stará a čo chce dosiahnuť. V liste zo dňa 8.2.2021 súdu oznámil, že žiada o nový posudok, nakoľko uplynul štvrtý rok od návrhu a on si osobne myslí, že sa jeho zdravotný stav zlepšil. Na výzvu súdu oznámil, že sa chce zúčastniť pojednávania.

9. Súd vo veci vykonal pojednávanie za prítomnosti navrhovateľky, prokurátorky, Michala Štrbu (dňa 24.2.2021), nakoľko pojednávania dňa 23.9.2021 sa nezúčastnil, hoc mal doručenie vykázané riadne o termíne mu sú dal vedieť s dostatočným časovým predstihom, znalca M.. C.P. A. a v neprítomnosti procesnej opatrovníčky, ktorá neúčast' písomne ospravedlnila. Súd mal navyiac v konaní preukázané, že v čase rozhodovania M. Š. už nebol vo výkone trestu odňatia slobody vykonávaného v V. G. Z., odkiaľ bol prepustený 22.9.2021 o 15.00 hodine (úradný záznam č.l. 217 spisu). Z ich vyjadrení mal súd preukázané nasledovné tvrdenia:

10. Navrhovateľka zotrvala na podanom návrhu, avšak uviedla, že už nechce byť opatrovníčkou M. Š.. Keď podávala návrh, v tom čase syn utekal z domu, robil rôzne veci a chcela ho ochrániť. Uviedla, že by syna nemala ani kde vziať, nakoľko ona býva u svojho syna, ktorý si neželá, aby s nimi žil Michal v spoločnej domácnosti. Poukázala, že problémy s M. boli od malička, nejde jej o peniaze, chcela ho ochrániť, aby sa mu nič zlé nestalo. Keď sa po odchode po troch mesiacoch k nej vrátil, opisoval jej hrôzy, čo sa mu stali, mal zlomenú aj ruku, chodili spolu po lekároch. Odchádzal od nej, lebo stále tvrdil, že ho potrebujú jeho kamaráti, jeho kamaráti potrebovali peniaze na dostavbu domu. Pobalil sa, zobral si všetky svoje veci a odviezli ho teda kde chcel, išiel k osobám, ktoré mali byť tiež z liečenia, kde bol M., jeden kamarát ho chcel aj znásilniť. Jeden kamarát si mal na neho objednať auto v predajni AAA auto. M. sa vrátil domov vo veľmi zúboženom stave a sľuboval, že bude veľmi dobrý, ona sama mu uverila. Zaplatila za neho dlhy, chodila s ním k lekárom aj na políciu. Jeho dobrý stav trval ale iba 4 mesiace, potom sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti, vyberal všetky peniaze z bankomatovej karty, ona sama mu dala všetky doklady. Peniaze mu vydržali na pol deň, všetky peniaze prepili, keď domov telefonoval, bol vulgárny. Po prepustení z výkonu trestu M. navrhovateľka uviedla, že nemá vedomosť, kde sa nachádza iba vie iba, že si vybral všetky peniaze z účtu.

11. Prokurátorka na pojednávaní sa pripojila k návrhu navrhovateľky, nakoľko bolo jednoznačne preukázané, že je potreba obmedzenia spôsobilosti u M. Š.. Jediným možným opatrovníkom je Mesto Čadca, poukázala na obdobnú vec, ktorú riešil Krajský súd v Žiline v konaní sp. zn. 11CoP/44/2020, kde malo ísť takmer o identický prípad vo vzťahu k výkonu funkcie opatrovníka

12. M. Š. bol predvedený z väzby na účelom jeho osobného vylúču, ktorého sa dožadoval. Hoc pôvodne písomne uviedol, že sa pojednávaní zúčastňovať nechce, súd s prihliadnutím k rozhodovaniu o jeho osobnom stave mal zato, že vypočutie podľa § 243 CMP je tu na mieste. Pojednávania sa osobne zúčastnil a s poukazom na jeho stav v rámci pojednávania súd oboznámil ním súdu predložený osobne rukou písaný text, v ktorom uviedol, že matke ide iba o peniaze, uviedol, že mu vulgárne matka nadávala, mrzelo ho, ako sa k nemu ona správala, jeho mama ho zamykala v izbe, cez deň, často to bolo v noci, nemal prístup na wc a ani sprchu. Čítal trestný zákon a tam bolo napísané, že obmedzuje jeho slobodu a hraničí to s trestným činom. Brali mu celý dôchodok. S matkiným zásahom do jeho života nesúhlasil. Nechce stráviť celý život na psychiatrii, ale ani doma nechce pri nej v žiadnom prípade bývať, má nájdené bývanie, len treba J. V. V., o. z., priestor pre život a overiť si to na internete. Je presvedčený, že sa vie o seba sám postarať. Mal strach, že mu matka bude zhoršovať jeho zdravotný stav a aj preto utekal z domu. M. Š. uviedol, že p. V. mu poradila psychologička z väzby. Povedala, že je to tam veľmi pekne a chcel by tam odísť. Nechcel prísť o svojprávnosť.

13. Na pojednávaní súdom vypočutý znalec po výpovedi M. Š. a zodpovedaní otázok potvrdil, že na posudku, ktorý vypracoval, trvá. Neexistuje medicínska metodika čo do nakladania s peniazmi, pokiaľ matka uvádzala, že mu dávala 20,- € mesačne, tak do tejto sumy mal zato, že je schopný disponovať s majetkom. Uviedol, že po vypočutí M. na pojednávaní je zdravotný stav oproti pôvodnému u neho ešte horší.

14. Nakoľko matka odmietla byť ustanovená za opatrovníčku M. Š., súd realizoval všetky dostupné a možné šetrenia čo do osoby, ktorá by túto funkciu z blízkych príbuzných bola ochotná a schopná vykonávať. Pokiaľ tak na výzvu súdu učinila Q. W. (č.l.183), kedy ju súd pribral dokonania postupom podľa § 10 CMP, táto následne od svojho stanoviska odstúpila, čo viedlo súd k zastaveniu konania voči nej (č.l. 205 spisu). Iné osoby sa súdu nepodarilo zabezpečiť. Na podklade tohto zistenia preto súd do konania pribral Mesto Čadca ako účastníka (uznesenie č.l. 203 spisu), nakoľko mal zato, že neexistuje iná osoba, subjekt, ktorý by mohol vykonávať v prípade obmedzenia spôsobilosti na právne úkony M. Š. opatrovníka.

15. Súd na pojednávaní zamietol procesný návrh M. Š. na nové znalecké dokazovanie - posudok, nakoľko s prihliadnutím k výsluchu znalca na pojednávaní sa javilo vykonanie tohto dôkazu pre jednoznačne preukázaný skutkový stav ako nadbytočné a nehospodárne.

16. Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná nie je schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 26 Občianskeho zákonníka pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

Podľa § 231 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o :

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

Podľa § 248 ods. 1 CMP konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

Podľa § 248 ods. 2 CMP ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil a ustanoví jej opatrovníka.

Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podľa § 274 ods. 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

Podľa § 275 CMP súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

Podľa § 276 CMP súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

Podľa § 277 ods. 1 CMP súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

Podľa § 277 ods. 2 CMP súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinností, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

Podľa § 251 ods. 1 CMP trovy dôkazov platí štát.

17. V prvom rade je potrebné uviesť, že pokiaľ petit navrhovateľky neobsahoval jednoznačné vymedzenie obmedzenia spôsobilosti na právne úkony (ako námietka procesného opatrovníka), toto bolo možné stanoviť v rozsahu až po vykonanom znaleckom dokazovaní. Podľa novej právnej úpravy sa v Civilnom mimosporovom poriadku vylúčilo rozhodovanie už v súčasnosti protiprávneho pozbavovania spôsobilosti na právne úkony, ktoré je v rozpore s ľudskoprávnymi štandardmi. Uvedené znamená, že úplné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony fyzickej osoby už nie je možné. Právna úprava reaguje na závery Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý presadzuje upustenie od celkového pozbavenia spôsobilosti na právne úkony. Tu je na mieste zdôrazniť, že mimosporový proces je ovládaný osobitnými princípmi vyplývajúcimi z povahy prejednávanych vecí a preto postup „vzvatia“ na odstránenie väd návrhu v tomto prípade nebol na mieste, nakoľko ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu a súd v tomto prípade má a môže iniciatívu vyvinúť sám na zistenie nedostatočných údajov napríklad k tomu, aby toto viedlo k tomu, že súd upresní rozsah petitu po vykonanom znaleckom dokazovaní. V tomto prípade od počiatku podaného návrhu bolo zrejmé, že navrhovateľka chce obmedziť (pozbaviť) svojho syna Michala Štrbu v spôsobilosti na právne úkony a preto súd nie je viazaný návrhom ako takým, ak konanie môže začať ex offio, ako je tomu v tomto prípade.

18. Návrh vo veci samej podala blízka osoba (matka M. Š.), čím bola daná jej aktívna legitimácia na podanie návrhu podľa § 233 CMP a miestna príslušnosť bola daná bydliskom M. Š. podľa § 232 CMP v čase začatia konania. Súd konal s M. Š. počas súdneho konania ako s osobou spôsobilom samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

19. Vo vzťahu k výroku I. rozsudku súd aplikoval ustanovenie § 29 ods. 2 CMP a konanie vo veci nezastavil, hoc matka vzala podaný návrh späť, ktorý neskôr vzala „späť“ s tým, že v konaní žiada pokračovať. Súd v danom prípade aj na námietku procesného opatrovníka, tak ako konštatoval vyššie, prioritne sa zamerlal na to, či napriek tomuto procesnému úkonu nie je vhodné v konaní pokračovať. Hoc späťvzatie návrhu je dispozičným úkonom navrhovateľky, po vykonaní znaleckého dokazovania a na odporúčenie i M. W., ktorá uviedla, že u M. Š. je dôvodné podať návrh na obmedzenie spôsobilosti súd mal zato, že v konaní je potrebné pokračovať bez ohľadu na dispozitívny úkon navrhovateľky a súhlas prokurátora (daný v tom čase. poukazuje na to, že konanie vo veciach obmedzenia spôsobilosti na právne úkony je konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu. Súd preto konanie nezastavil a späťvzatie návrhu nepripustil Súd prihliadol na skutkový stav konanie, návrh, ktorým sa rozhoduje o zásahu do spôsobilosti M. Š. ako i skutočnosti, ktoré boli v konaní preukázané, kedy konanie M. Š. bez rozhodnutia súdu by mohlo mať vplyv nielen na neho ako takého, ale i osoby s ktorými by bez rozhodnutia súdu vstupoval do právnych vzťahov. V tomto smere preto späťvzatie návrhu navrhovateľkou a prejavenie jej vôle bolo pre súd ku dňu rozhodovania irelevantné.

20. Vo vzťahu k obmedzeniu spôsobilosti na právne úkony je potrebné uviesť, že je riešením pri osobe, ktorá trpí duševnou poruchou, pričom súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že toto je u M. Š. plne namieste a preto vo výroku vymedzil rozsah právnych úkonov, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil. V konaní o spôsobilosti na právne úkony sa rozhoduje o osobnom stave fyzickej osoby. Konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je ex lege spojené s konaním o ustanovení za opatrovníka (§ 248 CMP).

21. Na základe vykonaného dokazovania, najmä na základe znaleckého posudku M. A. C. a jeho osobného vyjadrenia i v konaní pred súdom mal súd za jednoznačne preukázané, že M. Š. trpí duševnou poruchou v pravom zmysle slova - ide o tzv. schizoafektívnu poruchu u ľahko duševne zaostalej osobnosti. Táto porucha sa u neho prejavuje trvalým znížením rozumových schopností, dlhoročnými poruchami emotivity a správania. Následkom tejto poruchy nie je schopný samostatnej existencie, je odkázaný na trvalý dozor a usmerňovanie zo strany dospelých osôb. Duševná porucha má u M. Š. trvalý charakter. V tomto smere preto bolo vyvrátené i tvrdenie samotného M., ktorý zo subjektívneho hľadiska sa cítil lepšie, v poriadku a nechcel byť žiadnym spôsobom obmedzený vo svojej spôsobilosti. Znalec v rámci znaleckého posudku vymedzil s prihliadnutím k diagnostike poruchy i rozsah obmedzení, ktoré sa dotknú M. Š. v jeho bežnom živote. M. Š. podľa záverov znalca následkom duševnej poruchy nie je schopný uzatvárať pracovné zmluvy, zmluvy týkajúce sa jeho majetku, spísať závet, vystupovať samostatne pred orgánmi verejnej moci, vykonávať právo byť volený, právo rozhodovať o prijatí zdravotnej starostlivosti a rozhodnúť sa pre informovaný súhlas. Je schopný vykonávať volebné právo. Schopnosť M. Š. ovládať a posúdiť svoje konanie je vo všeobecnosti obmedzená. Nie je schopný nakladať s majetkom a finančnými prostriedkami vo výške presahujúcej 20,- € mesačne, nie je schopný zaobstarávať si veci bežnej potreby a postarať sa o svoje osobné veci. Je schopný nakladať s prostriedkami do 20,- € mesačne. Súd v rámci stanoviska znalca vymedzil obmedzenie podľa jeho zistení, vo vzťahu k finančným prostriedkom súd obmedzil spôsobilosť do sumy 50,- €, nakoľko táto suma stačí na pokrytie minimálnych drobných výdavkov obmedzovaného bez ohrozenia jeho bežného fungovania v živote i pri obmedzení spôsobilosti. Samotný znalec uviedol, že sumu 20,- € ustálil ako sumu, ktorú dávala navrhovateľka/matka svojmu synovi M. Š. a podľa názoru súdu môže tak samotný M. Š. disponovať so sumou 50,- € mesačne.

22. Pokiaľ súd obmedzil v spôsobilosti na právne úkony M. Š., zároveň rozhodol o ustanovení hmotnoprávneho opatrovníka. Z obsahu vykonaného dokazovania/spisu je zrejmé, že nikto nechcel byť z radu blízkych osôb M. Š. jeho hmotnoprávnym opatrovníkom. Matka ako i súdom oslovená Q. W. svoj súhlas odvolali, brat M. Š. (J. Š.) nechcel, aby s nim M. Š. čo i len býval, nechcel byť ani jeho procesným opatrovníkom v tomto konaní. Za daného stavu hoc Mesto Čadca nevyslovilo jednoznačný súhlas s ustanovením za opatrovníka by nastala fakticky situácia, že by neexistoval vôbec nikto, kto by bol opatrovníkom M. Š., hoc táto osoba/subjekt musí byť pri rozhodovaní obligatórne ustanovený (§ 248 CMP). Iná osoba blízka osoba teda neexistovala a preto súd postupoval analogicky podľa § 27

ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadnej jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1). Súd teda ustanovil za opatrovníka Mesto Čadca, ktorý je orgánom miestnej správy, má oprávnenie vystupovať vo svojom mene. Nateraz v čase rozhodovania súd nemal preukázaného iného vhodného subjektu pre ustanovenie za opatrovníka M. Š.. Ide o tzv. verejného opatrovníka, ktorý vykonáva svoju funkciu prostredníctvom svojich pracovníkov na základe uznesenia súdu a v súlade s vymedzením úloh miestnej štátnej správy a jej zariadení. V tomto smere súd vychádzal i z rozhodnutia súdu vyššej inštancie (KS Žilina sp. zn. 10CoP/44/2020 zo dňa 31.5.2021) na ktoré poukázala prokurátorka v rámci záverečného prednesu, ktoré rozhodnutie riešilo obdobnú situáciu vo vzťahu k ustanovovaniu opatrovníka osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony.

23. O trovách konania súd rozhodol na základe ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Výrok o trovách štátu sa opiera o ustanovenie § 251 ods. 1 CMP. Za znalecký posudok a jeho vypracovanie súd priznal znalcovi znalečné v sume 455,04 € (uznesenie čl. 10), ktoré prostriedky boli vyplatené z rozpočtu súdu (preddavkované štátom). Rovnako tak súd priznal znalcovi odmenu za účasť na pojednávaní v sume 87,28 € (uznesenie čl. 164 spisu). Hoc štátu vznikli trovy z titulu znaleckého dokazovania a výsluchu znalca, súd pri aplikácii citovaného ustanovenia štátu trovy nepriznal nakoľko toto rozhodnutie je plne súladné so zákonom

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (Podľa položky 21 sadzovníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch, ak nebude odvolanie doručené v potrebnom počte, súd bez ďalšej výzvy vyhotoví kópie odvolania na náklady odvolateľa vo výške 0,50 €/1 strana.)

Odvolanie podľa § 62 ods. 1 CMP možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.